

I. évfolyam, 1. szám

„Egy gyermek, egy tanár, egy könyv és egy toll
megváltoztathatja a világot.” (Malala Yousafzai)

Iskolai könyvtárosok Hírlevele

A tartalomból:

Hírlevél bemutatkozás	1
Beszámoló	1
Életpályamodell	3
Hasznos oldalak	4
Könyvajánló	

Sok szeretettel köszöntjük első számunkkal az iskolai könyvtárosokat, könyvtárostanárokat.

Kiadványunkkal szeretnénk kialakítani egy szakmai kört, amelyben bizalommal fordulhatunk egymáshoz szakmai kérdéseinkkel.

Beszámoló az „Iskolai könyvtárak a 21. században” iskolai könyvtárosoknak szervezett szakmai napról

A SZEGEPI Pedagógiai tájékoztatási szakterülete egyik fontos feladatának tartja elsősorban az Egyházmegye köznevelési intézmények iskolai könyvtárainak és iskolai könyvtárosainak szakmai támogatását. Ennek első állomása volt a január 28-án megrendezett továbbképzéssel egybekötött szakmai nap. A résztvevőket elsőként Mayer Tamásné, a SZEGEPI igazgatója köszöntötte, és bemutatta a Pedagógiai Intézet küldetését, az új logóban megjelenő üzenetét. Ezután Cs. Bogyó Katalin, a SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola könyvtárosa tartott tartalmas és hasznos előadást az Iskolai könyvtárak aktuális kérdéseiről és a lehetséges válaszokról. „Az egyetlen dolog, amit biztosan kell tudjál, a könyvtár helye.” – kezdődött az előadás egy Einstein idézettel. Az iskolai könyvtár hagyományos szerepei mellett az utóbbi időben új feladat is megjelent, a közösségi tér, ahol a tanulók, diákok találkozhatnak. Nemcsak egymással találkozhatnak (pl. egy alsóbb a felsőbb évessel, de a diák a tanárral – a tanár jelenléte a könyvtárban példaadó is lehet) – hanem a közösségi térben a kapcsolatépítésre is lehetőség van. A könyvtári közösségi tér kialakítása lehetőséget biztosít a tanulás, olvasás mellett kulturális programokra is. Az iskolai könyvtárosnak így nem csak az a feladata, hogy a könyveket gyűjtse és szolgálta, hanem könyvtárhasználatra tanítva a tanulót, tudást és készséget átadva segíti őt az életben való eligazodásban is. A könyvtárhasználati órán, amely nem tankönyvre épül, hanem az információra, az ismeretek elsajátításában szerepet kap a kreativitás, annak módszertana hogyan lehet megtanítani a tanulót eligazodni az információk özönében. Fontos feladat és lehetőség a tanulóknak megtanítani az együttes, közös munkát is. Ebben IKT eszközök is segíthetik a könyvtáros munkáját.

folytatás

A program résztvevői az első előadáson

Egy ilyen eszköz a Tanulói notebook, amelyhez tartozik egy tanári számítógép, amelyen a tanár feladatokat adhat, segítséget nyújthat – hiszen látja a tanulói gépeket –, és akár letilthat webtartalmakat. A tehetséggondozásról is hallhattak a résztvevők. A nyitott, kérdező tanulók szólíthatók meg a könyvtárban, akik okosak, érdeklődők, de máshol nincs sikerélményük. Itt, a könyvtárban kibontakoztathatja kreativitását, információkeresési képességét, bevonhatók és foglalkoztathatók.

A tehetséggondozást támogatják a házi versenyek, olvasókörok alakítása, könyvbarát szakkör létrehozása.

Az előadás végén egy kis felfrissülés után a Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Könyvtárában folytatódott a program, ahol az Egyetemi Könyvtár kollégái fogadták a továbbképzés résztvevőit. Sándor Ákos, az Automatizálás Fejlesztési Osztály vezetője tartott színvonalas és érdekes előadást a digitalizálásról, ennek keretén belül bemutatta az Egyetemi Könyvtár egyik projektjét, a Délmagyarország lap teljes digitalizálási munkáját. A könyvtár a megyeszékhely 1910 óta megjelenő napilapjának teljes digitalizálására vállalkozott.

Cs. Bogyó Katalin

Első feladat volt összegyűjteni a teljes anyagot, hiszen még a szegedi könyvtárakban sincs meg sehol a teljes sorozat, ezért együttműködve a Somogyi Könyvtárral állították össze a teljes évfolyamatokat, ebben segítséget nyújtott az Országos Széchényi Könyvtár, az Országgyűlési Könyvtár is. Felmérték, hogy hol van meg a legjobb állapotban lévő példány, amely a digitalizálás alapját jelentette. Majd elkezdődött a digitalizálás. Ehhez nagyteljesítményű szkennert használtak, használnak. Az egyik gép képes percenként 200 oldal beolvasására. A beolvasott oldalakat mentették, majd a fájlokat formázták, a képformátumot szövegfájlá alakították. Ezután pedig leírták, és analitikusan feltárták a folyóiratcikket. Jelenleg az 1980-as éveknél tartanak, és a tervek között szerepel, hogy a nyáron elkészülnek a munkával. Az elkészült munkát két helyen is megtekinthetjük: az újság oldalán <http://www.delmagyar.hu/delmagyararchiv/>, és a könyvtár oldalán: <http://dm.ek.szte.hu>. Ha az utóbbi oldalon elvégzünk egy keresést: a Cím mezőbe beírjuk Glattfelder Gyula püspök nevét, a találatok között a következőt is megtaláljuk: "Legyen ez a kereszt a szeretet jele ..." Glattfelder püspök beszéde a fogadalmi templom keresztzszentelésén. Az újság 1924. augusztus 31-ei számában jelent meg, és látjuk magát az adott oldal képét is. A munka helytörténészek kutatómunkáját segíti, de az érdeklődők is böngészhetnek az elmúlt korok történései között. A bemutatott előadás elindított egy gondolatot: vajon, iskolai könyvtári keretek között megoldható-e az iskola lapjának archiválása. (Az érdeklődők a Youtube videómegosztó webhelyen megtekinthetnek egy kisfilmet „Hogyan készült a DélmagArchív?” címmel a munka menetéről, amely segítséget nyújthat és mintául szolgálhat másoknak is.)

A második előadáson

Az első emeleti olvasóban

A könyvtárlátogatás során a könyvtárosok megnézhették a digitalizálási gépeket, a folyóiratszámokat. Bemehettek a raktárakba, az olvasói tereket látogatva, tájékoztatást kaptak a működés rendjéről. Az Egyetemi Könyvtár naponta 2-3 ezer látogató keresi fel, veszi igénybe szolgáltatásait, a rendelkezésükre álló több mint 1100 olvasótermi és 200 férőhelyes számítógépes kabinetekben. A Régi Könyvek Tára különgyűjteményben megtekinthették az unikális Misztótfalusi kötetet (Szakács mesterségnek könyvecskéje), amelynek egyetlen fennmaradt példánya itt található. A látogatás végén a könyvtár egy-egy tájékoztatófüzettel kedveskedett a résztvevőknek.

Könyvtárostánári életpályamodell

Könyvtári szakmai szempontok érvényesülésének lehetősége a pedagógusok életpályamodelljében

(Kivonat: Korszerű Könyvtár B 4.10 szerző: Rónyai Tünde)

A 2011-ben megjelent köznevelési törvény megfogalmazza a pedagógus életpályamodellt. Ez a modell vonatkozik a könyvtárostánárookra, ha a fenntartó pedagógus státuszba sorolta őket. Azonban itt speciális szaktanácsadásra, ellenőrzésre lenne szükség. Hiszen a könyvtárostánár nemcsak pedagógiai munkát, hanem könyvtárosi munkát is végez. Ezért a könyvtárosi szakmai szempontoknak is meg kellene jelennie.

A szaktanácsadással a könyvtárostánár csak szakmája egyik részéhez kaphat segítséget, ahhoz hogyan tartsa meg a könyvtári órákat. Esetlegesen kaphat segítséget a könyvtár-pedagógiai programban rögzített tevékenységekhez, pl. tanórán kívüli foglalkozások, online kapcsolattartás az olvasókkal.

Fontos lenne, hogy a következő tevékenységekhez is kapjanak segítséget a kollégák, főleg azok, akiknek ez problémát okoz: pl. integrált könyvtári rendszerek alkalmazása, könyvtári blog, könyvtári honlap üzemeltetése. A szaktanácsadás a könyvtári munkához nem tud segítséget nyújtani a leltározás, selejtezés területén.

Ezért jó lenne: a szaktanácsadásra vonatkozó protokoll minimális átalakítása, vagy kifejezetten könyvtári szakmai tanácsadás bevezetése.

A szerző szerint remény van arra, hogy a szaktanácsadás megváltozik, és a könyvtárostánári szakma számára előnyösen változik a protokoll.

Rövid felmérés:

1. Tagja-e a Könyvtárostanárok Egyesületének?

2. Tagja-e az MKE-nek?

3. Tagja-e valamilyen szakmai szervezetnek?

A három választ kérem, küldje a kovacs.ildiko@szegepi.hu e-mail címre. Köszönjük.

Impresszum:

SZEGEPI

6720 Szeged, Dóm tér 6.

<http://www.szegepi.hu>

Pedagógiai Tájékoztató

Iskola könyvtárosok

kovacs.ildiko@szegepi.hu

Hasznos oldalak

Közösségi szolgálat a könyvtárakban

A Könyvtári Intézet honlapján információk, elérhetőségek

<http://ki.oszk.hu/iskolai-kozossegi-szolgalat-a-konyvtarakban>

Közösségi Szolgálat Portál

A Könyvtári Intézet új akkreditált továbbképzési programja

A képzés célja a közgyűjteményekben dolgozó munkatársak és a pedagógusok felkészítése az iskolai közösségi szolgálat fogadására.

A tanfolyam időpontjáról tájékozódni lehet a Könyvtári Intézet oldalán:

<http://ki.oszk.hu/content/felk-sz-l-s-az-iskolai-k-z-ss-gi-szolgalat-fogad-s-ra-k-zgy-jtem-nyekben>

Könyvajánló –Könyvtárhasználati óravázlatok szerkesztette: Barátné Hajdu Ágnes - Cs. Bogyó Katalin - Eigner Judit

Megjelent a Könyvtárostanárok Egyesülete gondozásában

Tartalomjegyzék

Előszó

I. Rövid módszertani összefoglaló
(Cs. Bogyó Katalin)

II. Így tanítom a katalógus használatát
(dr. Eigner Judit)

A pályaművek

III. Hallgatói óravázlatok

A) A könyvtárhasználati órák helye a

könyvtárpedagógia-tanárképzésben

(Barátné dr. Hajdu Ágnes)

B) A hallgatói óravázlatokról (Cs. Bogyó Katalin)

C) A szerzőkről

D) A hallgatók óravázlatai

IV. Könyvtárhasználati óravázlatok a szaksajtóban

További információk a kötetről:

<http://www.ktep.hu/kisKTE7>